

§ 58

Svar på motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

KSN-2021-03132

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Sammanfattning

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 9 november 2021

- att Uppsala kommun på försök ska genomföra 6 timmars arbetsdag på en förskola, ett LSS-boende och ett äldreboende,
- att kommunfullmäktige ger till förvaltningen i uppdrag att utreda vilka arbetsplatser som ska omfattas av försöket med 6 timmars arbetsdag, samt
- att försöket ska utvärderas efter två år

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 januari 2022
- Bilaga, Motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

Yrkanden

Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till motionen.

Fredrik Ahlstedt (M) och Kent Kumpula (SD) yrkar avslag på motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag om att avslå motionen mot Tobias Smedbergs (V) yrkande om att bifalla motionen och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Reservation

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) reserverar sig mot beslutet med motiveringen:

Vi har redan tidigare under mandatperioden motionerat om att kommunen bör införa sex timmars arbetsdag på försök inom ett flertal verksamheter. Inom socialtjänsten, förskolan, och äldreomsorgen. Vi vill införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön bland annat för att det förbättrar livskvaliteten hos arbetarna. Kommunen skulle dessutom bli en mer attraktiv arbetsgivare som kan locka kvalificerad personal, och de som tar del av verksamheterna skulle också dra nytta av den alltmer välmående personalen. Det finns sammanfattningsvis flera fördelar med sex timmars arbetsdag som vi ser väldigt positivt på. Vår övertygelse av detta stärks av positiva resultat från de kommuner och regioner där försök med sex timmars arbetsdag har genomförts efter initiativ av Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (-) lämnar ett särskilt yttrande:

Att antalet arbetstimmar som definieras som heltid i framtiden kommer att minska är jag helt säker på. I nuläget är det dock helt nödvändigt att fler arbetar fler av livets år och att självförsörjningsgraden bland den vuxna befolkningen ökar. Om antalet arbetade timmar minskar och självförsörjningsgraden försämras kan inte Sverige upprätthålla ett generellt högt välstånd. I takt med att artificiell intelligens bidrar till att rationalisera bort många arbetsuppgifter, och skattesystemet blir anpassat till en allt mer automatiserad värld, kan arbetstiderna minskas utan kraftigt negativa effekter på det generella välståndet. Nu är inte tid för förkortade arbetsdagar och ur ett planerings- och effektivitetsperspektiv är det bättre med ytterligare en fri veckodag än sex timmars arbetsdag.

Kent Kumpula (SD) lämnar ett särskilt yttrande:

Att införa en sextimmars arbetsdag på försök skulle inte vara lyckat, det finns inga "gratispengar". Det arbete som inte blir genomfört pga de förkortade arbetsdagarna skulle dels innebära att arbetstagaren får mindre lön men också att arbetsgivaren får nyanställa på ett underligt sätt för att täcka upp för produktionsbortfallet. Avslag är det enda vettiga för en motion som är såhärpass oigenomtänkt.

Ajournering

Ordföranden ajournerar sammanträde kl. 12.00-13.00.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2022-02-15

§ 58

Svar på motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

KSN-2021-03132

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 9 november 2021

- att Uppsala kommun på försök ska genomföra 6 timmars arbetsdag på en förskola, ett LSS-boende och ett äldreboende,
- att kommunfullmäktige ger till förvaltningen i uppdrag att utreda vilka arbetsplatser som ska omfattas av försöket med 6 timmars arbetsdag, samt
- att försöket ska utvärderas efter två år

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 januari 2022
- Bilaga, Motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

Yrkande

Tobias Smedberg (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Tobias Smedberg (V) yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Reservation

Tobias Smedberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-01-19

Diarienummer:
KSN-2021-03132

Handläggare:
Annika Bengtsson

Svar på motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 9 november 2021

- att Uppsala kommun på försök ska genomföra 6 timmars arbetsdag på en förskola, ett LSS-boende och ett äldreboende,
- att kommunfullmäktige ger till förvaltningen i uppdrag att utreda vilka arbetsplatser som ska omfattas av försöket med 6 timmars arbetsdag, samt
- att försöket ska utvärderas efter två år

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och behandlats av kommunstyrelsen i sin roll som kommunens arbetsgivarorgan och den nämnd som ansvarar för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken.

Föredragning

Det är viktigt att Uppsala kommun som arbetsgivare arbetar för att säkra kompetensförsörjningen, både i dag och i framtiden. Det gäller både att locka till sig nya medarbetare och att behålla nuvarande medarbetare. Det är av avgörande betydelse för en lyckad kompetensförsörjning att de medarbetare som arbetar i Uppsala kommun ges förutsättningar för att orka arbeta.

Det handlar om arbetsmiljö, arbetstid, lön och arbetsorganisation. Här har Uppsala kommun som arbetsgivare ett ansvar utifrån lagstiftning, framför allt arbetsmiljölagen och arbetstidslagen. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete behöver bedrivas och arbetsorganisation och arbetsinnehåll anpassas för att arbetsmiljön ska bli bra.

Arbetstidsförkortningar av olika slag kräver stöd i kollektivavtal. En arbetstidsförkortning utan motsvarande löneminskning förutsätter ändring av normalarbetstid, så kallat heltidsmått.

Genom vårt medlemskap i Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), förbinder sig Uppsala kommun att följa de centrala kollektivavtal som SKR tecknar med centrala arbetstagarorganisationer. De allra flesta medarbetarna i Uppsala kommun, bland annat medarbetare inom förskola, LSS-boende och äldreboende, omfattas av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB). Detta kollektivavtal är tvingande i vissa delar och medger i andra delar att lokala avvikelser görs. Gällande ändring av normalarbetstid, heltidsmått, medges ingen lokal avvikelse. Det innebär att heltidsmättet inte kan förändras.

Ur hållbarhetsperspektiv, jämställdhetsperspektiv och kompetensförsörjningsperspektiv arbetade Uppsala kommun under perioden 2017–2018 med att etappvis införa heltid som norm för tillsvidareanställda som är anställda enligt AB. Möjlighet till arbetstidsförkortning mot löneavdrag är möjligt genom införandet av tjänstledighet från heltidsarbete som gällt sedan 1 januari 2020.

Samtliga medarbetare som är tillsvidareanställda på heltid enligt AB omfattas av den ledighetsformen. Heltid som norm och rätt till tjänstledighet från heltidsarbete främjar hållbara anställningar genom att möjliggöra en flexibilitet för medarbetarna utifrån hur livssituationen kan förändras över tid.

Kommunstyrelsen antog 2015 riktlinjer för lönebildning. Här framgår att kommunens lönebildning ska säkerställa likabehandling och rättsäkerhet. Det innebär att all lönebildning, oavsett om det rör sig om nylönesättning, löneöversyn eller lönebeslut i övrigt, ska ske med iakttagande av kommunens gemensamma lönekartläggning och arbetsvärdering.

Av de centrala kollektivavtalen framgår att kommunen har ansvar för att stärka och tydliggöra sambanden mellan lön, motivation och resultat. Kommunen utgår från att lön som upplevs som rättvis innebär att sambandet mellan lön, motivation och resultat stärks och ger förutsättningar för att använda lön som ett medel i verksamhetsstyrningen samt för en stabil kompetensförsörjning.

Kortare arbetstid med bibehållen lön är inte bara svårt att åstadkomma i praktiken. Det är också problematiskt i och med att kommunen sätter lön utifrån faktisk prestation. Alltså skulle kommunen kunna betala lika hög lön till någon som jobbar kortare dagar som till en kollega som jobbar längre dagar, om medarbetarna har samma resultat.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 januari 2022
- Bilaga, Motion om 6 timmars arbetsdag på försök från Therese Rhann (-)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om att på försök införa 6 timmars arbetsdag i några av kommunens verksamheter

År 1919 infördes 8 timmars arbetsdag. Idag, 102 år senare, har produktiviteten ökat enormt men vi arbetar fortfarande 8 timmar om dagen. Det är hög tid att Sverige genomför en arbetstidsförkortning till 6 timmars arbetsdag och här kan vi i Uppsala kommun gå före och visa att vi är en progressiv framtidskommun. Den kända brittiska nationalekonomen J.M. Keynes menade att hans barnbarn bara behövde arbeta en bråkdel av vad hans generation gjorde eftersom då skulle man ha löst produktivetsproblemet.

Under senare år har det genomförts flera lyckade försök med kortare arbetsdag i olika former i flera kommuner i Sverige men också den privata sektorn. Försöken har visat på flera positiva effekter så som minskad sjukfrånvaro, minskat missnöje på arbetsplatsen och lättare att rekrytera personal. Sänkt arbetstid har lett till minskad psykisk och fysisk ohälsa och sjukskrivningarna har minskat. Dessutom skapar det bättre möjligheter för den som är anställd att återhämta sig och ha en meningsfull fritid. Reformen med 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle också minska arbetslösheten då fler delar på jobben. 6 timmars arbetsdag skulle skapa förutsättningar för män och kvinnor att leva mer jämställt och dela på hemarbetet och barnen. Obetalt hemarbete utförs idag till största delen av kvinnor.

Att förkorta arbetstiden är en populär reform när svenska folket får säga sitt. Enligt en opinionsundersökning, genomförd av Novus 2018, är två av tre svenskar positiva till kortare arbetstid.

Att arbeta i Uppsala kommun måste vara attraktivt, inte minst för att säkra att våra verksamheter har utbildad personal. Politiken måste gå före för att ett socialt och ekonomiskt hållbart arbetsliv ska vara möjligt. Det är speciellt angeläget i kvinnodominerade yrken i den kommunala sektorn, där arbetsbelastningen och sjukskrivningstalen är höga och få klarar att arbeta fram till pensionen. Jag föreslår därför att Uppsala kommun genomför försök med 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön på ett LSS-boende, ett äldreboende och en förskola. Förvaltningen ges i uppdrag att utreda på vilka arbetsplatser det kan vara lämpligt att försöken genomförs. För att Uppsala kommun ska få full nytta av försöket bör utvärderingen ske vetenskapligt efter två år, med fördel i samarbete med en följeforskare.

Jag yrkar på att Uppsala kommun på försök ska genomföra 6 timmars arbetsdag på en förskola, ett LSS-boende och ett äldreboende och en förskola.

Jag yrkar på att kommunfullmäktige ger till förvaltningen i uppdrag att utreda vilka arbetsplatser som ska omfattas av försöket med 6 timmars arbetsdag.

Jag yrkar på att försöket ska utvärderas efter två år.

Therese Rhann(-)